

CONIEG CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. Dla odbiorcy bez przesyłki 2 zł. Kwota czesnego w Poczcie Kase Oszczędnościowej Nr. 6120.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Czestochowa, ul. P. Marji 32. Tel. 245. Strz. poczt. 45. Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-2 po poł. Korespondentów i listów nie zwrotnych.

CENY OGŁOSZEŃ: Za pierwszą milimetrówą przed tekstem 40 gr. W tekście 30 gr. Za tekst 20 gr. Drobne ogłoszenia 10 gr. Najniższe ogł. drobne 150 zł. Ogłoszenia zamieszkowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych ogłoszenia 25 proc. drożej. Ogłoszenia kolorowe i fantazyjne wytworzone i bilansowe o 100 proc. droższe.

O odroczenie terminu głosowania do Sejmu

Petycja zjazdu delegatów Zrzeszenia rodaków z Warmji, Mazur i Ziemi Malborskiej do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Zjazd delegatów wszystkich kół Zrzeszenia rodaków z Warmji, Mazur i Ziemi Malborskiej, który w ubiegłą niedzielę obradował w Toruniu, uchwalił zamienną rezolucję, w której poważnie odłam społeczeństwa polskiego na Pomorzcu zwraca się do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z usilną prośbą o odroczenie terminu głosowania do Sejmu i wydania rozporządzenia zmieniającego ordynację wyborczą. Rezolucję zgłosił i uzasadnił prezes Zrzeszenia red. Nowakowski z Bydgoszczy. Uchwaleniu rezolucji sprzeciwiali się zwolennicy Obozu Wielkiej Polski — wespół „nowy zamach stanu” — przeważająca jednak część delegatów w tajemnym głosowaniu rezolucję bez zmian przyjęła.

Rezolucja brzmi, jak następuje: Zjazd delegatów wszystkich kół Zrzeszenia rodaków z Warmji, Mazur i Ziemi Malborskiej obradowując dnia 28 września b. r. w Toruniu, zastępując 700 rodzin uchodźców z Prus Wschodnich, obecnie obywateli polskich, osiadłych przeważnie na Pomorzcu (razem około 3,500 osób uprawnionych do głosowania) zwraca się za pośrednictwem Pana Wojewody do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z usilną prośbą o odroczenie głosowania oraz wydania rozporządzenia zmieniającego ordynację wyborczą do Sejmu w tym sensie, że ustanawia się okręgi większe (województwa), podobnie jak w Niemczech, zaś liczbę posłów zmniejsza się o połowę, to znaczy z 444 na 222. Trudno bowiem zrozumieć, aby półtora miliona Polaków w Niemczech pozbawionych było przedstawicielstwa w parlamencie Rzeszy, kiedy ta sama ilość Niemców w Polsce posiada w Sejmie 16 posłów z poszczególnych okręgów i 3 z listy państwowej — razem 19.

Zmniejszona liczba mandatów ułatwi selekcję (trafniejszy dobór) wybranych Narodu. Zaoszczędzona na dzieciach polskich kwota 3 i pół miliona złotych — może być obrócona na częściami spiatę odszkodowań dla tych obywateli polskich, których zawarta umowa likwidacyjna na polsko - niemiecka dotknęła najebardziej.

Nie przesadzając losów projektów zmiany ordynacji wyborczej, zjazd delegatów Zrzeszenia rodaków z Warmji, Mazur i Ziemi Malborskiej uważa, że w uswiadomieniu społeczeństwa polskiego we łwódmie zachodnich, szczególnie Pomorza, ciąży obowiązek: uniemożliwić Niemcom wejście do Sejmu w liczbie nieproporcjonalnej. Nastąpić to może jedynie przez konsolidację czyli zespolenie stronnictw polskich w tych okręgach, w których mniejszość niemiecka skorzystała na przyszło wlotwie „polskiej niezgodzie”.

szczy. Oprócz członków zarządu głównego, członków komisji rewizyjnej, z podpułk. Kocorowskiem z Nowego Dworu na czele, uczestniczyli w obradach zjazdu członkowie Rady Głównej oraz 28 delegatów oddziałów z głosem decydującym.

Szczegółowe sprawozdanie z działalności Zrzeszenia w roku 1929 i 1930 przyjęto z uznaniem, udzielając dotychczasowemu prezesowi Nowakowskiemu, jego zaścępy Odrowskiemu i sekretarzowi generalnemu Sowie absolutorium. Zrzeszenie zatwierdziło swoim członkom dotychczas 1308 spraw, wyjednalo zasłużonym działaczom plebiscytowym różne koncesje, pożyczki z kas państwowych, przydzielił osad rolnych, biednym uchodźcom prace i zapomogli, dla dwóch rodaków z Prus Wschodnich wolne miejsca w burse w Krakowie na kursach naukowych. Uroczyste akademie z okazji 10-lecia plebiscytu we wszystkich miejscowościach na Pomorzcu, dalej obchody manifestacyjne w Działdowie i Janowie oraz propaganda na terenie zagranicznym w sprawie Prus Wschodnich i Pomorza — są w dużej mierze zasługą Zrzeszenia.

Oddziały w Grudziądzu i Tczewie postaraly się, wielu niezamowanym członkiem Zrzeszenia o bezpłatne wzgl. ulgowe paszporty za granicę. Oddział poznański rozłoży opiekę nad szkołami polskimi za koronem. Oddział toruński podejmował kilka wycieczek rodaków z Warmji i Mazur. Nie została jeszcze zatwierdzona sprawa odszkodowań za straty poniesione wskutek teroru niemieckiego i sprawa odznaczeń działaczy plebiscytowych.

W dowód wdzięczności za pracę bezinteresowną dla ogółu zjazd delegatów postanowił jednomyślnie nadać prezesowi St. Nowakowskiemu podność członka honorowego Zrzeszenia. Skład zarządu pozostał rok czwarty z rzędu ten sam, z małymi zmianami. Skarbnikiem w miejsce p. Piechowskiego z Bydgoszczy, który urząd swój złożył, wybrano p. Wiśniewskiego z Torunia. Jako doradców wybrano do zarządu pp.: red. Lydkę z Grudziądza, Karola Zawisiewskiego z Torunia i Jana Falarczyka z Bydgoszczy. Sekretariat pozostaje nadal w Toruniu — Paweł Sowa, ulica Koszowska 7. Adres prezesa: St. Nowakowski — Bydgoszcz redakcja „Dziennika Bydgoskiego”, wiceprezesa: Tadeusz Odrowski — Chełmno.

Po zakończeniu obrad zjazdu członkowie oddziału toruńskiego podejmowali gości obiadem. Wieczorem była zabawa i tańce. Podczas wieczornicy sierota z Mazur pruskich, 9-letni Janek Brończyk (wychowanek państwa Zawisiewskich) wygłosił na cześć gości swoją deklarację. Członkowie oddziału toruńskiego razem z swoimi paniami odpiewali na cześć gości piękny hymn „O, Warmjo moja mila” — utwór Feliksa Nowowiejskiego, wielkiego syna Warmii.

Il-ga Aleja 27. Teatr „ODEON” Il-ga Aleja 27.

Dzisiaj w piątek po raz ostatni! Dziś wzruszający film produkcji angielskiej — **MEZALJANS** — KRZYSZKUS DUSZY

przebieg niesprawiedliwości i podłości ludzkiej. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

Wielki sukces. — 10 wielkich aktów. W rolach gł. Estelle Brody i John Stuart. Reżyseria Wiktor Saville'a. Wielka sensacyjna zmiana. — **NA SCENIE:** Wielka sensacyjna zmiana DZIS! Pierwsze występy nowo zaangażowanych artystów! **DZIS! Rewjotka pióra REF. RENA** w wyk. zespołu art. scen warszawskich: **Niny Olefskiej, Marjuszka Kondrackiego, Ref. Rena.** W programie: Wesoly śmiech, Parodia, Spłowy i śpiewy. — Film — 611. REF. REN

znajdować się ma obecnie w re-kach Mołotowa i Kaganowicza, tj. drugiego i trzeciego sekretarza Biura Politycznego.

NOWE KRWAWE EGZEKUCJE W ROSJI.

Moskwa. — Rząd sowiecki w Omsku skazał na karę śmierci niejakich Malcewa, Romanowskiego i Kalkina, oskarżonych o przechowywanie bilonu srebrnego.

Sąd sowiecki w Taszkencie skazał pod zarzutem kontr-rewolucji i przechowywania bilonu srebrnego go, aptekarza z Uzgenia, Polaka Jankowskiego i urzędnika spółdzielni, Szrykobotkowa. Wyrok ten wykonano.

W Penzie rozstrzelano pod zarzutem przechowywania bilonu srebrnego czterech b. kupców.

TERROR WZGLEDZEM INTELIGENCJI W SOWIETACH.

Ryga. — Jenerałny prokurator Z. S. S. R., Krylenko, wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, że technicy, inżynierowie i inni przedstawiciele inteligencji, zawsze będą wrogami ustroju sowieckiego. Często zdarzają się wypadki — zaznaczył Krylenko — że zdecydowani kontrrewolucjoniści podpisują deklaracje lojalności wobec sowiektów i potencjalni żywi kontrrewolucjoniści, czyniąc to w celu zamaskowania swojej działalności sabotażowej. Należy więc — oświadczył Krylenko — stosować terror, ponieważ tylko w ten sposób można rzucić postrach na szerokie rzesze inteligencji i tem zmusić ją do zaniechania ukrytej walki przeciw sowiektom.

Wystąpienie Krylenki jest zapowiedzią dalszych przesładowań w inteligencji rosyjskiej. W całym szeregu urzędów sowieckich rozpoczęto ponowne sprawdzanie przez konna politycznych urzędników oraz usuwanie podejrzanych o uprawianie kontrrewolucji.

NOWY SKANDAL NAFTOWY W AMERYCE.

Waszyngton — Kierownik „General Land Office” Ralf Kelley zgłosił w ministerstwie spraw wewnętrznych swoje ustąpienie, motywując je stwierdzeniem sensacyjnej afery przekupstwa, dokonanej przez władzę Stanów Zjednoczonych.

Twierdzi mianowicie, że pewne towarzystwa naftowe otrzymały prawo eksploatacji niektórych cennych terenów w sposób całkowicie niezgodny z ustawą górnictwa i naraziły przez to skarbu państwa na straty około 40 milionów dolarów. Wypadek powyższy wywołał oburzenie poruszenie.

MORDERCA W. KS. MICHAŁA ALEKSANDROWICZA W PARYŻU.

Paryż. — Burcew donosi w swem piśmie „Obszeczne Działo”, iż w Paryżu znajduje się, jako emigrant z Federacji sowieckiej, morderca w. ks. Michała Aleksandrowicza Miasnikow. W. ks. Michał Aleksandrowicz był bratem cara Mikołaja II. Po abdykacji z tronu rosyjskiego w imieniu własnym i w imieniu swego syna, w. ks. Aleksego, car Mikołaj II wskazał na w. ks. Michała Aleksandrowicza, jako na swego następcę, lecz pod wpływem rewolucyjnych działaczy politycznych z Rodzianką i Kierieńskim na czele, w. ks. Michał Aleksandrowicz zrezygnował z tronu i w Rosji powstał re-

Ludność ukraińska organizuje samoobronę

Wyłapywanie wyrotoków przez chłopów. — Warty i rogatki po wsłach

Czortków. — Zbrodnicze zamachy we wsch. Małopolsce wywołały żywy odzew i w powiecie czortkowskim. Ludność bez różnicy narodowości, na pierwszą wieść o podpaleniu, zorganizowała samoobronę, zaprowadzając warty nocne i dzieńne po wsłach, folwarkach i polach obok stert.

Dzięki tej czujności podpalenia ominęły powiat czortkowski. Przy piasek to należy również lojalnemu ustosunkowaniu się ludności ruskiej, która samorzutnie zatrzymała wszelkich walęających się po wsłach obcych przybyszów i oddaje ich w ręce policji.

Gdzieniędzie po wsłach na głównych drogach postawiane zostały rogatki dla zatrzymywania pojazdów. Ponieważ obowiązek pełnienia wart nocnych jest dość dokuczli-

wy dla ludności, przeto wśród tejże panuje silne oburzenie na zamachowców, niezadowolony i niepokojony obywateli. To też energiczna akcja władz spotyka się z powszechnym uznaniem ludności. W lwów. — W związku z akcją likwidacyjną tajnych organizacji ukraińskich przeprowadziła powiatowa komenda policji w Jaworowie rewizję w tamtejszym ukraińskim gimnazjum prywatnym w bursie, w mieszkaniu opiekuna Piasta prof. Iwana Cznoty, oraz u szeregu uczniów. Przy rewizji znaleziono nielegalne wydawnictwo organu U. O. W. „Surme”, dalej chemikalia wybuchowe jak chloran potasu i proch.

Aresztowany został prof. Cznoty 7 klasy gimnazjum Włodzimierz Kunanice, komendant Piasta i uczeń 4 klasy Roman Parypa.

Zdążamy już ku lepszej epoce Mussolini wierzy, że kryzys gospodarczy minie. Rzym. — Odbłyto się pierwsze posiedzenie narodowej rady korporacyjnej, na którym Mussolini wygłosił przemówienie. Podkreślił on konieczność rewizji organizacji syndykalistycznej po 3-ciu latach jej istnienia, które u wydobył identyczność państwa faszystowskiego z państwem, opartym na systemie korporacyjnym. Z kolei premier przeszedł do omówienia światowej sytuacji gospodarczej, która zdaniem jego od października 1929 r. znacznie się pogorszyła. Mussolini zaznaczył, że najtrudniejsza faza już przeszła i zdążamy obecnie ku lepszej epoce. W odniesieniu do Włoch oświadczył, że przesilenie to przekroczyło już swój punkt szczytowy, po czym dodał: „Jeżeli nie przyjdzie

TELEGRAMY

HITLEROWY STAJA DO MYBORÓW W AUSTRII

Wiedeń. — Narodowo - socjalistyczna partja w Austrii (stronnictwo Hitlera) zamierza — jak donoszą dzienniki — rozpocząć energiczną akcję wyborczą na własną rękę, nie wiążąc się z żadnym stronnictwem. Partja Hitlera postawi w Wiedniu i innych okręgach wyborczych Austrii osobnych swoich kandydatów.

MANIFEST RZĄDÓW ARGENTYNSKIEGO.

Buenos Aires. — Rząd tymczasowy ogłosił manifest, w którym zaprzecza pogłoskom, przypisywanym mu dążenie do zmodyfikowania konstytucji, zreformowania ustawodawstwa wyborczego i utrzymania się przy władzy. Manifest stwierdza, że rząd obecny nie będzie protegował żadnej partji, że dąży do wytepienia korupcji wśród administracji i że zwoła wyborców, którzy z całą swobodą dołączają głosowania, poczem rząd złoży władzę w ręce partji, która zwycięży, z całym szacunkiem dla decydującej woli narodu.

STALIN ZWARJOWAŁ?

Londyn. — Według doniesień „Morning Post”, Stalin ujawnił ostatecznie niepokojące dla otoczenia oznaki choroby umysłowej. — Kierownictwo spraw politycznych

Odzis Wielki Premier film nad filmy „Grzesznica bez grzechu” w Kinie „CASINO”

wolucyjny Rząd Tymczasowy. Po przewrocie bolszewickim w. ks. Michała Aleksandrowicza gresztowano i zesłano do miasta "Pierni. Zamieszkał on tam w towarzystwie swego sekretarza, angięka Jonsona. W lipcu 1918 roku przybył do Perma Miankowski w towarzystwie niejakiego Blinowa. Podali się oni za delegatów tajnej „biologwardyjskiej“ organizacji, podstępem wywieźli w. ks. Michała Aleksandrowicza i Jonsona z Perma i zamordowali obydwoh. W 1929 roku Miankowski poróżnił się ze Stalnim, został zesłany na Kaukaz i zbiegł do Francji. Burcew domaga się, aby władze francuskie pociągnęły Miankowskiego do odpowiedzialności, jako mordercę w. ks. Michała Aleksandrowicza.

HISTORYCZNY AKT LIGI NARODOW.

Genewa. — Na wczorajszym posiedzeniu Zgromadzenia Ligi Narodów odbyło się uroczyste podpisanie konwencji w sprawie finansowej pomocy dla państwa, zagrożonego wojną. Konwencję podpisało natchmiast 28 państw, wśród nich Francja i Anglia. Nie podpisały konwencji między innymi Niemcy, Italia i Szwajcaria.

ZAMACH NA ANGLIEJSKIEGO KOMISARZA CELNEGO W CHINACH.

Tientsin. — Na angielskiego komisarza celnego Simpsona dokonano zamachu rewolwerowego. Simpson jest ciężko ranny. Sprawcy — 2 Chińczycy zbiegli. Znalezione samochód, na którym uciekli i aresztowano szofera. Przypuszczają, że zamachu dokonano na tle politycznym, ponieważ Simpsona mianowano komisarzem celnym wbrew woli rządu nankińskiego i jedynie za zgodą rządu północnego. Simpson jest znany jako literat, piszący pod pseudonimem Putmana i Weale.

Oburzenie we Francji na wywiad Massaryka.

Paryż. — W paryskich kołach rządowych wywołał wielkie rozgoryczenie występ prez. Massaryka, który udzielił wywiadu przedstawicielowi „N. Fr. Presse“, wyrażając się o potrzebie rewizji traktatów pokojowych. W szczególności dotknięte są prawicowe koła francuskie słowami Massaryka o polskim Pomorzu.

W związku z tem, że jeszcze przed wyborami niemieckimi znany publicysta paryski Sauerwein w oficjalnym organie praskiego ministerstwa spraw zagranicznych „Prager Presse“ umieścił artykuł, domagający się zgody Francji na oddanie t. zw. „korytarza polskiego“. Niemcom, narodowy obóz francuski oświadcza dzisiaj, że wszystko to jest dowodem iż Czechosłowacja, obawiając się ruchu hitlerowskiego wśród Niemców czeskich, zamierza w ten sposób skaptować sobie Hitlera. W tutejszych kołach miarodajnych panuje opinia, że powyższy krok Czechosłowacji jest manewrem, próbującym odwrócić uwagę Europy od faktu, iż Czechosłowacja jest „ślepa kiską“ Europy.

15 KATASTROF DZIENNE NA JEDNEJ LINII KOLEJOWEJ.

Ryga. — „Komunist“ donosi, że najważniejsza arterja kolejowa Ukrainy, łącząca zagłębie Donieckiego z ośrodkami przemysłu sowieckiego, znajduje się w stanie katastrofalnym. Tylko w przeciągu pierwszej połowy września na kolei Donieckiej wydarzyło się 220 katastrof i wypadków kolejowych, t. zn. 15 katastrof dziennie. Dezorganizacja kolei Donieckiej uniemożliwiła dowóz węgla do większych ośrodków przemysłowych.

RUCH POWSTANCZY W MAROKU JESZCZE NIE WYGASŁ.

Paryż. — W Maroku grożą nowe walki wojsk francuskich z powstańcami.

Na południe od Narzartu napad silny oddział nierozbrojonych jeszcze tubylców na posterunek francuski. Atak został odparty. W pogon za powstańcami wysłano samoloty. Stwierdzono prztem, że w odległości kilku kilometrów od placówek francuskich gromadzą się nowe oddziały tubylczych,

Kino-Teatr „CASINO“
 3 paźdz. 1930 r. i dni następujących

Od piątku

KINO I REWJAL Na ekranie! **KINO I REWJAL**

Niebywały — Doleżny — Wielki — Przebojowy — Szlachetny
 Zyciowo-Obyczajowy Film p. t.

GRZESZNICA BEZ GRZECHEU

Wzruszający dramat młodej węgierskiej dziewczyny
 W roli głównej: Złotowłosa gwiazda Ekranu **ESTHER RAJSTON.**
 Posadzona niewinnie, o niemoralne prowadzenie się i to, że jej dziecko jest nieślubne. Porwanie dziecka z przyltuku. Zasadzono do domu poprawczego. Film z życia codziennego.

Koncertowa gra. **Bohata wystawa.**

NA SCENIE:
 Występy nowozagranowanych artystów teatrów warszawskich
Wacława Zdanowicza, Niuty Bolskiej oraz „Europa-Girls“
Matuszewskiego.

Ważniejsze numery programu: A. Kuku: O mój jedyny, Paszport zagraniczny. Tańce: Wschodni i Złoterek w wykonaniu Europa-Girls-Matuszewskiego, składający się z 6-ciu osób.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo umieszczenia lub zmiany numeru.

Ceny miejsc zwykłe: Krzesła do rozpoczęcia przedstawień po 1 zł. na następne seanse po 1,20 gr. Łoże boczne 2 zł. Łoże 2,50 gr. — Początek przedstawień w sobotę o g. 4, w niedzielę o 3 pop. a w dni powszednie o 5 po 3. Kasy czynne w niedzielę i sobotę na 45 minut przed rozpocz. przedst.

przygotowują się do nowego ataku. Na pomoc wysłano z Rabatu eskadrę samolotów.

WALKA SOWIETÓW Z MODĄ KOBIECĄ.

Moskwa. — Państwowy trust gotowych ubrań opracowuje projekt sowytacji mody kobiecych. Według projektu, Rosja sowiecka musi wyśwobodzić się z „pod rozkładowego trybu burżuazyjnego w zakresie mody“. Moda dyktowana będzie przez specjalne kongresy mody, zwoływane co dwa lata do Moskwy na 4 miesiące przed sezonem wiosennym i jesiennym. — Delegatki na kongres wybierają robotnice i robotnicy. W obecności delegatów manekiny demonstrują będą modele nowych ubrań, kapeluszy itd.

Ażeby ostatecznie uwolnić modę od wpływów burżuazyjnych, za bronione zostanie pod surowymi karami przywożenie z zagranicy żurnali mody. Sowietcy artyści przy opracowywaniu rysunków obowiązuja są kierować się tylko względami wygody i proletariackiej ideologii.

ŚLUP OGNI NAD KRATEREM WEZUWJUSZA.

Rzym. — Wezuwjuusz począł przed kilku dniami wybuchać. Pierwszy krater wybuchowy zawalił się, a u jego stóp utworzyły się dwa mniejsze kratery, z których się wydobywa rozpalona lawa.

Lawa płynie jednak z nieznaną szybkością tak, że pobliskim miejscowościom nie grozi żadne niebezpieczeństwo. Ślup ognia, wydobywający się z Wezuwjuusza, widać w nocy w wielkim promieniu. Wybuch ten wabi wielkie tłumy ciekawych.

ŚMIERĆ 40 ROBOTNIC W PŁOMIENIACH.

Tokio. — Według doniesień z Tingtaw, wybuchł tam w fabryce tytoniu olbrzymi pożar, cały budynek uległ doszczętnemu zniszczeniu, 40 robotnic znalazło śmierć w płomieniach, zaś kilkadziesiąt ciężkie obrażenia.

Nieporozumienie Forda w Sowietach.

Londyn. — Niebywała sensacja dla kół przemysłowych Anglii jest zamiar europejskiego przedstawiciela Forda zwrócenia się z propozycją do koncernu maszynowego Wickersa przyjęcia zamówienia Sowietów na 3.000 traktorów, które miały wykonać zakłady Forda. Jak się dowiadujemy, Wickers odnosi się do propozycji z nieufnością, gdyż firmy angielskie obawiają się udzielać Sowietom długoterminowych kredytów, tembardziej, że wobec niepopularności Sowietów w Anglii, rząd angielski wzbrania się udzielać kredytom tym swojej gwarancji.

Fakt przekazania tak wielkiego zamówienia firmie angielskiej stanowi pierwszy krok do zupełnego zerwania stosunków między Fordem a Sowietami. Jak wiadomo, na podstawie umowy z Sowietami, wybudował Ford swego czasu w Leningradzie fabrykę — „Stalin Stroj“, która miała produkować miesięcznie 500 traktorów. Fabryka zatrudniała 2.000 inżynierów i mechaników amerykańskich. Wybudowanie tej fabryki było w ścisłym związku z sowieckim planem przeprowadzenia kolektywizacji

gospodarstw rolnych.

„Stalin Stroj“ jednak w zupełności zawiódł i zamiast wyprodukować 600 traktorów, wyprodukował zaledwie 10, które okazały się zupełnie niezdatne do użytku.

Całą winę nieudatego eksperymentu Sowiety przypisują rzekomo sabotażowi fachowców amerykańskich.

Ford jednakże twierdzi, iż Sowiety gwałcą umowę, wtrącały się do produkcji i przydzielali do „Stalin Stroj“ jedynie komunistów, którzy zamiast pracować, usiłować nawracać mechaników amerykańskich na komunizm. Niepowodzenie akcji Forda w Sowietach angielskie koła przemysłowe uważają za zapowiedź likwidacji stosunków Forda z Rosją.

Dziś Godz. 22

w RADJO

MARIUSZ MASZYŃSKI

„Krocie dzwignikowie“

w dn. 3 październ. b. r.

SPRAWA O NEKROLOG GEN. ZAGÓRSKIEGO.

Toruń. — W dniu 29 ub. m. odbyła się przed sądem powiatowym w Toruniu rozprawa przeciwko „Stowu Pomorskiemu“ z powodu zamieszczenia w tem piśmie — w trzecią rocznicę zaginięcia gen. Zagórskiego — nekrologu i podobizny „zaginionego bez wieści“. Prokurator domagał się surowego ukarania redaktora odpowiedzialnego „Słowa“, p. Kanarowskiego, sad jednak do tego wniosku nie przychylił się i uwolnił oskarżonego od winy i kary, kosztami postępowania sądowego obciążając skarb państwa.

Jako obrońca red. Kanarowskiego występował adwokat dr. Ossow ski.

ROZWIĄZANIE RAD MIEJSKICH W ZAWIERCIU I RADOMIU.

Kielce. — Rady miejskie m. Radomia i Zawiercia zostały rozwiązane z równoczesnym złożeniem z urzędu członków magistratu tych miast Komisarzem rządowym w Radomiu mianowany został p. Wiktor Pietrusiewicz, urzędnik bankowy, w Zawierciu p. Franciszek Langert, zastępca starosty zawierciańskiego.

Szczególnie jaskrawe są przyczyny rozwiązania ośnośnie Radomia: magistrat radomski w całości socjalistyczny z b. postem P. P. S. prez. Grzeźczarowski na czele i rada miejska w przeważającej części socjalistyczna, z prezesem b. sen. dr. Kelles-Krausem, doprowadziła miasto do ruiny. Finanse są całkowicie zdeorganizowane. Zadłużenie miasta, licząc go ponad 70.000 mieszkańców, wynosi zarówno sumę 35 milj. zł. Pożatem magistrat prowadził na szeroką skalę inflacyjny - wekslowe operacje, dopuszczając w ostatnich czasach do masowych protestów weksli miejskich. Wreszcie całą gospodarkę organów miejskich cehowało stale i jednostronne schłabianie interesom partji socjalistycznej, która była wyraźnie subsydiowana przez magistrat, bez jakiegokolwiek liczenia się z możliwościami finansowymi gminy. Akt rozwiązania jest podyktowany koniecznością ratowania miasta przed ostatecznym bankructwem.

Podobnym motywami kierował

się rząd ośnośnie Zawiercia. Tutaj władze miejskie nie wywiązały się z ustawowych obowiązków. Uchwalono w b. r. nierrealny budżet, oparty w lwiej części na pożyczkach bez widoku ich zrealizowania.

W najbliższym czasie należy liczyć się z dalszym rozwiązaniem samorządów miejskich w woj. kieleckim, zapoczątkowanym, jak wiadomo, rozwiązaniem samorządu m. Sosnowca.

Obrazki gospodarki magistratu w Sosnowcu.

Sosnowiec. — Wczoraj do gmachu magistratu m. Sosnowca przystąpił starosta bedziński p. Boksa, który przystąpił do natychmiastowego wprowadzenia w urzędowanie kierownika zarządu miasta, dotychczasowego inspektora szkolnego, p. Wincentego Kuźniaka.

Zadanie, jakie ma przed sobą nowy kierownik miasta, uzdrowienia finansów, jest niezmiernie ciężkie. Sosnowiec bowiem, pozostając ostatnio przez kilka lat pod rządami socjalistów, znajduje się na brzegu ruiny. O stanie finansów miasta świadczy najlepiej fakt wypłacania urzędnikom miejskim pensji w kilku ratach i to z miesięcznym opóźnieniem.

W związku ze złożeniem z urzędu dygnitarzy socjalistycznych z wiceprez. miasta Kazimierzem Jarzą na czele, będą zmuszeni oni opuścić mieszkania, zajmowane w t. zw. domach miejskich na Pogoni pod Sosnowcem. Również z mieszkań przeznaczonych wyłącznie dla urzędników miejskich zostaną usunieni wszyscy działacze socjalistyczni; ulokowani tam przez socjalistyczny magistrat, a nie mający nic wspólnego z magistratem. Dotyczy to zwłaszcza b. posła Aleksandra Bienia z PPS.

W ciągu dnia wczorajszego wypłynęły na powierzchnię pierwsze kwiatki nadużytkowej gospodarki miejskiej. W pierwszym rzędzie stwierdzono, że magistrat powoli na kilka godzin przed złożeniem go z urzędu uchwalił, przeznaczając z kasy miejskiej na socjalistyczne instytucje TUR i Dom ludowy po kilka tysięcy złotych. Na szczęście w braku pieniędzy, kasa miejska nie zdołała całej kwoty przekazać, tak, że dalsza wypłata została wstrzymana zarządzeniem p. komisarza Kuźniaka.

Przy badaniu aktów personalnych zauważono, że złożony z urzędu wiceprez. K. Jarzą zawarł z magistratem kontrakt, przyznający mu roczne odszkodowanie na wypadek zwolnienia, wbrew ustawie przewidującej trzy miesięczną pensję. Rzecz jasna, że kontrakt ten, jako sprzeczny z ustawą, nie zostanie wykonany. Ponadto stwierdzono, że niektóre instytucje socjalistyczne, jak np. administracja „Głosu Zagłębia“ mieści się w biurze magistrackim przy ul. Teatralnej 4, a urzędnicy magistracki równocześnie zajmowali się pracą biurową i administracją dziennika.

INTELIGENCJA RUSCY SZPIEGAMI SOWIECKIMI.

Lwów. — W sądzie okr. w Przemysłu rozpoczął się czwarty wielki proces przeciwko szpajce szpiegowskiej, w skład której wchodziło 6 absolwentów gimnazjum ukraińskiego i dwóch włościan. Na ławie oskarżonych zasiadli Włodzimierz Korzanowski, student Akademii Handl. w Lwowie, Piotr Tuda absolwent gimnazjum ukraińskiego w Przemysłu, Leon Szczer, absolwent gimnazjum Piotr Komorowski absolwent gimnazjum, Józef Kapko absol. ginn. Włodzimierz Bilous absol. ginn. z Jaworowa, oraz włościanin z Medyki Wasyl Pawluk i Mikołaj Karwacki.

Szajka prowadziła zbrodniczą akcję na rzecz Sowietów. Oskarżeni Bilous i Karwacki przekraczali kilkakrotnie granicę sowiecką, przewożąc tam pocztę szpiegowską. Instrukcje od kierowników wywiadu sowieckiego odbierali oni w Kamińcu Podolskim i w Kijowie. Terenem działania szajki był w pierwszym rzędzie Przemysł.

Likwidację jej przeprowadził w marcu kontrwywiad D. O. K. X. Rozprawa budzi wielkie zainteresowanie ze względu na osoby zasiadające na ławie oskarżonych,

znane w kołach inteligencji ukraińskiej w Pizemysłu.

WYBRYK PASTORA EWANGELICZEGO.

Warszawa. — Dnia 28 września b. r. w kościele ewangelickim w Warszawie odbyła się t. zw. konfirmacja dla młodzieży szkół wazszawskich. Po ukończeniu konfirmacji wygłosił do młodzieży przemówienie pastor Michells. Przemówienie to zawierało następujący ustęp:

„Idźcie z prawdą w życie i pracujcie dla naszej niowoczejszej, a natychcnej i nietolerancyjnej Ojczyzny“.

Słowa te wywołały zdziwienie i oburzenie niektórych obecnych wówczas w kościele osób, które zapytują słusznie, czy pastor Michells miał prawo w ten sposób charakteryzować Polskę, w której kościoł ewangelicki a także jego wyznawcy nigdy nie mieli podstaw do skarg na nietolerancję lub przekrzywdzenie.

ZAKOPANE W ŚNIEGU.

Zakopane. — W górach spadł wczoraj śnieg i pokrył białą powłoką całe pasmo Tatr, począwszy od Czerwonych Wierchów, aż do Regli. Również w samym Zakopanem padał przez wczorajszą noc kilkakrotnie chwilami nawet gęsty śnieg.

Na Hali Gasienicowej warstwa śniegu wynosi 7 cm., tak że już w dniu wczorajszym próbowali na Hali Gasienicowej jeździć na nartach.

Skutkiem ukazania się śniegu w Zakopanem, nastąpiła znaczna zmniejsza temperatury.

Przepustka do Brześcia

„Kurier Warsz.“ donosi: Między uwiezionymi w Brześciu jest b. poseł Dubois, i b. redaktor odpowiedzialny „Robotnika“. Jego sprawy prowadzi adw. Benkiel. Tych spraw jest dużo z powodu częstych konfliktów „Robotnika“. Jedną z tego rodzaju spraw wyznaczona jest na 9 b. m. w sądzie apelacyjnym w Warszawie. Pragnąc się w związku z nią porozumieć ze swym klientem, adw. Benkiel zwrócił się do sądu apelacyjnego o wydanie przepustki na widzenie.

Na mocy obowiązującego kodeksu postępowania karnego obrońca ma prawo porozumiewać się ze swym klientem bez ograniczeń. Opierając się na tem, p. wiceprezes sądu apelacyjnego Fleczyński przepustkę wydał.

Doszło to jednak do wiadomości p. ministra sprawiedliwości, który w trybie nadzoru przepustkę unieważnił. P. minister sprawiedliwości zawiadomili jednocześnie telegraficznie zarząd twierdzy w Brześciu aby adw. Benkiel do redaktora Dubois nie dopuścić. O swych zarządzeniach p. minister zawiadomił sąd apelacyjny i wobec tego adw. Benkiel, chcąc być lojalnym wobec sądu, przepustkę o trzymaną zwrócił.

TABELA WYGRANYCH LOTERJI PAŃSTW.

W dwudziestym pierwszym dniu ciągnięcia 5-ej klasy 21-ej polskiej loterii państwowej, głowniejsze wygrane p. adu na numery następujące:

Po 15.000 zł. Nr. 122119 142198.
 Po 10.000 zł. Nr. 3922 47613 165711 190148.
 Po 5.000 zł. Nr. 119354 127142.
 Po 3.000 zł. Nr. 6339 22318 58921 65339 100237 109624 146182 161839 179347 198405 201632 203475.
 Po 2.000 zł. Nr. 1025 3928 5131 78947 88204 20100 120250 120522 158700 179167 203825.
 Po 1.000 zł. Nr. 6768 8054 14911 24184 24864 32133 34066 46755 61971 62360 67018 84132 86329 88135 115343 123922 128359 128928 164002 186138 189122 191112 192757 202443.
 Po 600 zł. Nr. 3645 5423 36952 38979 39634 45044 58875 59945 74399 76199 85609 88646 100593 106776 108227 114883 117104 118381 130214 150377 154452 163824 166009 171181 171360 177851 185918 192178 192674.

Dziś w piątek
w Kinie „CASINO“
 przeboj nad przeboje
GRZESZNICA BEZ GRZECHEU

Pamiętaj, że godność narodowa nakazuje Ci kupować wytwory przemysłu polskiego.
 W pokojowej walce narodów ta rasa zwycięży, która pierwsza wypracuje się siebie.
 Prof. dr. Bungé

Szykany przedwyborcze w Siewierzu.

Sosnowiecki „Kurier Zachodni” podaje:
Dz. Ust. Nr. 66 poz. 594: art. 1. Wszystkie zgromadzenia, zwołane przez wyborców, wzgl. przez kandydatów na posłów w okresie przedwyborczym, t. j. od dnia rozpisania wyborów, aż do dnia wyborów, nie wymagają zezwolenia władz administracyjnych.
Rozporządzenie Prezydenta Rzezypospolitej o karach dla ochrony swobody wyborów: art. 2. Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza... odbyciu zebrań, poprzekającego głosowanie — ulega karze więzienia od lat pięciu.
W niedzielę, 21 b. m., a więc „w okresie przedwyborczym” miało się odbyć w Siewierzu w lokalu prywatnym zebranie kilku stu członków Stronnictwa Narodowego. Dowiedziawszy się o tem, przewodnik policji, Guzek, oświadczył stanowczo właścicielom mieszkania, że zebranie odbyć się nie może. Przybyli z So-

snowca i Zawiercia delegaci Stronnictwa udali się do posterunku policyjnego i, powołując się na wyłączenie wyżej rozporządzenia, żądali, aby przodownik swój bezprawni zakaz cofnął. Ten jednak ponownie oświadczył, że zebranie odbyć się nie może i że on do zebrania nie dopuści.

Tak wygląda w praktyce poznaczanie prawa swobody wyborów... w pojęciu przodownika Guzka z Siewierza, który nie może się tłumaczyć niezajomością prawa, gdyż odpowiednie przepisy zostały mu odczytane przez przedstawicieli Stronnictwa Narodowego. Przechytno mu nawet art. 8, który głosi:

„Jeżeli przestępstwa przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu dopuści się urzędnik podczas urzędowania — sąd winien okoliczność tę uznać za obciążającą.”

Przodownik Guzek przeszkodził odbyciu zebrań podczas swego urzędowania.
Reszta należy do p. prokuratora.

Na program tego interesującego koncertu złożą się piekne arje z oper, oraz pieśni estradowe w wykonaniu p. J. Sorzon, W. Szmidłówny, pp. Z. Książkiewicz, W. Leszczyńskiego, W. Zielińskiego, J. Sulimy, K. Banasa, E. Kocubalskiego, W. Tkacza, K. Olijewskiego, Młynarczyka przy akompaniamencie p. S. Przezińskiej.
Niedrogie bilety, bo w cenie od 1 złotego (dla młodzieży) i od 1.50 do 3 zł., uprzystępnią publiczności liczne przybycie w celu poparcia naszych śpiewaków i oceny ich rzetelnej pracy. Bilety do nabycia w biurze „Renoma” i czytelniki „Lektury”.

Aresztowanie instruktora Stronnictwa Chłopskiego. We wsi Przystajń aresztowany został instruktor i maż zaufania Stronnictwa Chłopskiego na okręg wyborczy Częstochowa — Radomsko Czesław Olczyk z Częstochowy, który kolportował w Przystajni, odeszły Centrolew, skonfiskowane w swoim czasie przez władze. Aresztowanie nastąpiło właśnie skutkiem kolportażu tych odesz. W czasie rewizji w mieszkaniu Olczyka przy ul. Ogrodowej 26 znaleziono 4.000 tych odesz oraz 57 lusek karabinowych.

Na mocy rozporządzenia Urzędu Prokuratorzkiego zatrzymany Olczyk został osadzony w areszcie śledczym w Częstochowie.

Bank Polski ogranicza kredyty. W związku z obecną sytuacją walutową (zwiększony odpływ walut zagranicznych) Bank Polski z dniem 26 ub. m. zarządził restrykcje kredytowe. Chwilowo zmniejszone zostały kredyty redyskontowe banków prywatnych do tej wysokości, w jakiej dany bank wy czerpał swe kredyty w dniu 25 ub. m. Przekroczenie tej granicy będzie dopuszczalne tylko w wyjątkowych wypadkach. Ograniczenie kredytów jest środkiem, stosowanym przez banki emisyjne w momentach zwiększonego odpływu walut.

Nowa organizacja pracy wyczątorów szkół średnich. Z początkiem bieżącego roku szkolnego praca wyczątorów szkół średnich i zakładów kształcenia nauki-czyli ulega zasadniczym zmianom. Liczba wyczątorów będzie znacznie zwiększona, tak że na jednego wyczątora przypadnie co najmniej 15 szkół, którym więc będzie mógł daleko więcej czasu poświęcać. Szkoły te mają się znajdować w jednym rejonie, stanowiąc całość terytorjalną, co ułatwi poznanie przez wyczątorów również stosunków i potrzeb społecznych i kulturalnych okolicy, w której znajdują się szkoły, im podległe. Wyczątor będzie miał powierzona sobie opiekę nad szkołami na przeciąg co najmniej lat 4, a to celem umożliwienia mu wykonania planowej pracy i wykazania się jej wynikami. Poza tem określono dokładnie obowiązki wyczątorów na terenie rejonu i szkoły.

Wszystkie te zmiany idą po myśl Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych (T. N. S. W.) uwarunkowane dotychczasowe uwagą Ministerstwa na konieczność zwiększenia liczby wyczątorów, by mogli dokładnie poznać podległe im szkoły i stać się twórczym czynnikiem podniesienia poziomu szkół średnich, co przy do tyczasowym przecięciu pracą wyczątorów było niemożliwe i zmuszeni byli ograniczyć się tylko do roli kontrolerów.

Ilu jest lekarzy w Polsce? Według urzędowej statystyki, sporządzonej w ostatnich dniach, na terenie Rzplitej praktykuje 9.422 lekarzy, z czego 8.429 w miastach, a tylko niewielka reszta na terenie gmin wiejskich. Lekarzy kobiet praktykuje 1.246.

Charakterystycznym jest, iż na 1.000 ludności miejskiej przypada 125 lekarzy, a na tę samą liczbę ludności wiejskiej tylko 4-ch lekarzy. W Warszawie praktykuje 2.169 lekarzy.

Według specjalności praktykujących w Polsce lekarzy przypada: na lekarzy chorób wewnętrznych 2.398, epidemiologów 23, ortopedystów 602, ginekologów 1.145, chirurgów 706, psychiatrów i neurologów 260, laryngologów 170, okulistów 280, lekarzy sanitar-

nych 30, lekarzy chorób skórnych i wenerycznych 545. Około 4.000 lekarzy nie podało w statystykach urzędowych swej specjalności.
Ciekawe jest zestawienie lekarzy według ilości lat praktyki. Krócej, aniżeli 4 lata, praktykuje 1.718 lekarzy, od 5 — 10 lat praktyki posiada 1.810 lekarzy, od 10 — 14 lat 1.257 lekarzy, od 15 — 20 lat 1.386 lekarzy, od 20 — 30 lat 1.282 lekarzy, od 30 — 40 lat 1.351 lekarzy, od 40 — 50 lat 465 lekarzy, ponad 50 lat praktykuje 118 lekarzy.

Spis wszystkich mistrzów kierowniczych. Ministerjum robót publicznych tworzy obecnie wielką, centralną kartotekę kierowników samochodowych.

Figurować w niej będą wszystkie osoby posiadające w Polsce prawo jazdy. Sprawy uzupełnienia zmieniane będą co miesiąc — przez poszczególne województwa.

Kartoteka ma na celu kontrolę nad osobami pozbawionymi prawa jazdy. Chodzi o to, żeby nie wyrabiały sobie one praw jazdy w innych województwach.

„Krótki proces” — administracyjny. Dzięki energii władz płaża radjopajęczarska w Polsce została w dużym stopniu opanowana.

Niemniej sporo jeszcze podobnych spraw dociera do sądów, zajmując im wiele czasu.

Ministerjum pocztu opracowało obecnie projekt nowelizacji odnoszącego rozporządzenia o zwalczaniu radjopajęczarstwa. Zasadnicza zmiana polega na odciążeniu sądów i uprawnieniu do nakładania kar w drodze zarządzeń administracyjnych.

Nocne dyżury opieki. W nocy z dnia 3 na 4 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Kozerskiego — II-ga Aleja nr. 26, Piętkowskiego i ReTERSkiego, Krak. 38.

Znaczna kradzież w Kamienicy Polskiej.

W ub. niedzielę wiecz. w domu Ant. Ciejpy w Kamienicy Polskiej zniknęła w tajemniczy sposób mała ręczna walizka, w której obok różnych dokumentów przechowane były również wartościowe papiery na ogólną sumę około 10-ciu tys. złotych. Zręczny właściciel walizki, którym był bawiarz na urlopie w Kamienicy Polskiej instruktor Wileńskiego Tow. Rolniczego p. Bol. Ciejpa, następnego dnia po jej tajemniczym zniknięciu zawiadomił o kradzieży najbliższe posterunki P. P. w Kamienicy Polskiej oraz w Koziegłowie, gdyż według wszelkiego prawdopodobieństwa złodziej z walizką umknął autobusem do Koziegłowa i rzeczywiście przypuszczenie było trafne, gdyż wkrótce policja w Koziegłowie wykryła sprawcę kradzieży, którym okazał się mieszkaniec Koziegłowa Celina Fronckiewicz, która skradła walizkę w Kamienicy Polskiej, a następnie uciekła autobusem do Koziegłowa, gdzie jednak przytłapano ją wraz z niekietnym jeszcze łupem. Dzięki przeto energii policji koziegłowskiej, walizka powróciła do swego prawego właściciela, a niefortunna złodziejka Celina Fronckiewicz, która już karana była za kradzież, stanie znowu przed sądem.

Kradzież przez otwarty lufcik. Karolina Arendarczyk (Stara 26) zameldowała policji, że w Zakładzie Sióstr Oblatek niewykryty sprawca skradł jej przez otwarty lufcik dwie poduszki.

Drób gnieł. Franciszka Małczyńska (Rynek Wieluński 35) zameldowała policji, że w nocy skradziono jej z zamkniętej komórki 6 gęsi, wart. 33 zł.

Józefa Blachowska (3 Maja 12) zameldowała policji, że skradziono jej z niezamkniętej komórki 6 kur i 1 gęś, wart. 45 zł.

Kradzież z wozu. Józef Heleń (Cienna 61) zameldowała policji, że niejaki Sobota, zam. w Kiedrzyźnie, skradł jej z wozu pół korca żyta, wart. 15 zł. Dochodzenie w toku.

Za kradzież węgla. Za kradzież węgla z wagonów kolejowych policja spisała doniesienie na Władysława Orbach, Tomalę Piotra i Łysakowskiego Józefa, zam. w Wierzbach.

Ostatnie wiadomości

METROPOLITA SZEPTYCKI ZADWOLONY Z KONFERENCJI Z MIN. SKŁADKOWSKIM.
Warszawa, 3.10. — „Expr. Por.” podaje dziś wywiad z metropolitą Szeptyckim, który oświadczył, że winę za akty sabotażu ponoszą komunisty ukraiński. Tajna organizacja U. O. W. jest potępiona przez władze kościelne. W końcu metropolita wyraża zadowolenie z konferencji z min. Składkowskim, który zapewnił, że rząd zwalczając energicznie sabotaż, nie zamierza walczyć ani z kulturą, ani z narodem ukraińskim.

TAJEMNICZY WYBUCH BOMBY.

Lwów 3.10. — Dziś w godzinach przedpołudniowych nastąpił tajemniczy wybuch bomby w śródmieściu Lwowa. Odtamkami szkła zostało rannych kilka osób w jednej z restauracji. Na miejsce wypadku przybył starosta grodzki i władze policyjne. Dalsze dochodzenie ustali bliższe szeregów zagadkowego wybuchu.

KATASTROFA KOLEJOWA W ZALESZCZYKACH.

Lwów, 3.10. — Wczoraj o godz. 12 min. 45 na stacji Zaleszczyki nastąpiło wykolejenie 7 wagonów napełnionych żwirem. Kilku robotników odniosło lekkie kontuzje.

WYBORY W FINLANDJI UKONCZONE.

Helsingfors, 3.10. — Wybory do parlamentu odbyły się w całym kraju w spokoju. Udział głosujących był procentowo większy, niż przy poprzednich wyborach. Wyniki wyborów będą wiadome dopiero za kilka dni.

ROZBROJENIE PULKU SOWIECKIEGO.

Moskwa, 3.10. — Donoszą z Mińska, że tamtejszy pułk piechoty rozbrojono i wysłano do Katugi. Powodem rozbrojenia było wykrycie się cząstki monarchistycznych.

OFIARY.
Na Bezdome domiści: M. M. — 2 zł.
Na kofel w Gidlach: Stuczyski Józef — 2 zł.

FUTRA wszelkiego rodzaju. Palta futrzane. Najlepiej w firmie S. KRAUSROPP i Mała 12.

POPOŁUDNIOWE Kursy artystyczno-dekoracyjne: rysunek, malarstwo, kłimyk, złotolite tkaniny, perskie dywany pod kierunkiem prof. szkół średnich W. Bielskiej. Informacji udziela oraz przyjmuje zapisy kancelaria kursów o godz. 3 do 7-ej Kościuszki 9 miesz. 2 tel. 186. Kursy już rozpoczęte.

DO SPRZEDANIA domek drewniany, nadający się na lokal pod magiel lub garaż, a także na mieszkanie — na przecz. Wład. Stradom. Główna 79 u gospodarza.

ZGUBIONO dowody ziemi. wydane przez Cech Czeszoch. w roku 1914 na imię Michała Kosmicki. 4056

ZGUBIONO kwit lombardu Nr. 5130. Władomoc: Cienna 20.

POTRZEBNE robotnice do ogrodu. 4060. Redaktor: Kuznica Wznalczów zaprasza swoich klientów i udziałowców o przybycie II Aleja 19, Bączyński, 4066

2 POKOJE z kuchnią wynajm. Wieluńska 8 u p. Nowickiej. 2398

POKOJ umebowany z oddzielnym wejściem i wygodami do wynajęcia od zarządcy Kościuszki 66 m. 1. 2342

WZAMIAN za konserwację francuskiego, angielskiego, lub niemieckiego, pozostaje pokój przy dobrej rozbud. Olety w sklepie „Gośca” sub. „Lingwa”

CZYTELNIA „NOWOSCI”, II-ga Aleja 40, z szeregu front, wypożycza bez kaucji ostatnie nowości doby dzisiejszej. 475

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wyd. na imię Kazimierz Bednarski Nr. 74003. POKOJ z kuchnią i elektrycznością do odstąpienia od zarzą. Wieluńska 46, go-sz-cdr. 2407

AGREST I PORZECZKI — krzaki jedno i dwulicnie do nabycia zaraz. Gutników. Jasnogórski 13. 2341

ZGUBIONO dowód osobisty tymczasowy na imię Anieli Aniol. 4072

KADY może zarobik miesięcznie 500 zł. pensji i więcej przez odwiedzanie klientów prywatnie. Olety w sklepie „Gośca” pod „500 zł”. 2405

POTRZEBNE człowiek do koni. Barbara 54. 2409

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wyd. na imię Zdzisława Fronka Nr. 66180. **ZGUBIONO** książkę Kasy Chorych wyd. na imię Franciszek Kotasiński. 4073 **ZGUBIONO** książkę Kasy Chorych wyd. na imię Zygmunt Jotczyński. 4076 **ZGUBIONO** książkę wojskową wydaną przez P. K. U. w Częstochowie na imię Izrael Prepelicki. 4079 **3 POKOJE** z kuchnią z wygodami tanio do odstąpienia Kościuszki 46, dost. wskate. 4075

Kino-Teatr „CASINO”. Dziś w płateki Premiera! „GRZESZNICA BEZ GRZECHU”
Potężna tragedia z życia codziennego.

KRONIKA

Sobota 4 Październik.
Dziś — Franciszka z Assyżu Justo — M. B. Różan.
Wschód słońca o godz. 5,48
Zachód — 17,17
Kalendarz historyczny:
4 X 1707, Konsekracja Stanisława Leszczyńskiego.

Wyjazd J. E. ks. Biskupa Kubiny. J. E. ks. Biskup dr. T. Kubiny wjechał do Zagórzna na kołoziebranie zmarłych w katastrofie samochodowej s. p. ks. prałata Zamojskiego i ks. wikariusza J. Strzeleckiego, poczem J. E. ks. Biskup uda się do Krakowa na uroczystość poświęcenia częst. Seminarjum duchownego w dn. 6 bm. — **Kongres w sprawie zwalczania handlu kobietami i dziećmi.** Polski Komitet walki z handlem kobietami i dziećmi urządził w Warszawie VIII Międzynarodowy Kongres zwalczania handlu kobietami i dziećmi, który odbędzie się w dniach 7 — 10 października b. r. w sali Resursy Obywatelskiej — Krakowskie Przedmieście 64. Posiedzenie inauguracyjne — dnia 7. X. o godz. 10'30 rano.

Przelot awionetek przez Częstochowę.

Dziś, w sobotę, około godz. 8-jej r. spodziewane jest przybycie i wylądowanie na lotnisku na Kucelinie przy szosie Olsztyńskiej pierwszych awionetek, biorących udział w liczbie 18-tu w III Krajowym Konkursie Awionetek, urządzonym przez L. O. P. P. Awionetki wyruszyły do lotu okrężnego z Warszawy dn. 30 września i poprzez Wilno, Białą Podlaską i Lwów przybyły do Krakowa, skąd w sobotę o godz. 7-jej r. wystartują poprzez Katowice do Częstochowy i po krótkim postój wylecą na dalszą drogę przez Łódź do Poznania, a w dn. 5 b. m. przybędą do mety w Warszawie.

Komisarzem lotniskowym na lotnisku L. O. P. P. w Częstochowie jest pułk. Antoni Powierza.

Dla zwyciężczych pilotów przewidziane zostały ogółem 34 cenne nagrody od Min. Komunikacji, różnych instytucji i Zarządów Komitetów Wojew. L. O. P. P. Największe nagrody pieniężne wynoszą: I. — 6.000 zł., II. — 4.000 zł., III. — 3.000 zł. i IV. — 2.000 zł. Poza tem są puchary, mniejsze sumy i przedmioty pamiątkowe. Dwie nagrody zaoferował Komitet Wojew. L. O. P. P. w Kielcach: nagroda w kwocie 600 zł., przeznaczona dla konstruktora, którego awionetka posiadać będzie najlepsze wyposażenie techniczne oraz nagroda w kwocie 400 zł., przeznaczona dla pilota, który w locie okrężnym osiągnie największą szybkość na dystansie Warszawa — Częstochowa. Ponadto Komitet Powiatowy L. O. P. P. w Częstochowie wyznaczył zł. 100. — dla pilota, który odbył wszystkie etapy do Częstochowy i pierwszy przybę-

dzie na lotnisko częstochowskie. Komitet Powiatowy L. O. P. P. w Częstochowie za naszym pośrednictwem prosi publiczność, aby podczas przelotu awionetek wchodziła na lotnisko z szosy po drodze prowa dającej do hangaru. Publiczność musi znajdować się przy hangarze dokąd zrzęsta awionetki podejżdża (rolować) będą. Chodzenie po lotnisku jest absolutnie niedopuszczalne, gdyż może być przyczyną niebezpiecznego wypadku.

Po lotnisku chadzać mogą jedynie osoby do tego upoważnione, pełniące pewne czynności z ramienia Komisarza Sportowego i Komitetu Powiatowego L. O. P. P.

„Czarna kawa” młodych O. W. P. W sobotę, dn. 4 października, w sali Stow. Młodz. Ewang. (I Aleja 14) odbędzie się wieczorek towarzyski p. n. „Czarna kawa”, urządzony staraniem sekcji kult.-osw. przy Pow. Wydz. Młodych Obozu Wielkiej Polski. W czasie zabawy tańce i atrakcje. Wejście za zaproszeniami. Początek o godz. 9-jej wiecz.

Pierwszy mróz. Nocy ub. zanotowano pierwszy w tej jesieni mróz, termometr bowiem wskazywał 1 st. poniżej zera. Skutkiem nagłego mrozu przy wilgoci uciepiali bardzo kwiaty w ogrodach, poczyniali również dalsze w alejach.

Spisy urzędników i niższych funkcjonariuszy. Minister spraw wewnętrznych wydał w porozumieniu z ministrami pracy i opieki społecznej, przemysłu i handlu, robót publicznych, rolnictwa, oraz wyznań religijnych i oświecenia publicznego, zarządzenie, aby sporządzać z końcem każdego roku przez urzędy wojewódzkie spisy urzędników i niższych funkcjonariuszy obejmowały na przyszłość funkcjonariuszy wszystkich działów zarządu państwowego, których agendy zespolone są w wiazkach administracji ogólnej.

Spisy obejmować mają funkcjonariuszy województwa z etatu ministerstw: spraw wewnętrznych, pracy i opieki społecznej, przemysłu i handlu, robót publicznych, rolnictwa oraz wyznań religijnych i oświecenia publicznego.

Koncert laureatów konkursu śpiewaczego. W sali Kameralnej 4-go października, w sobotę, o godzinie 8-jej wieczór odbędzie się, jak już wzmiankowaliśmy, koncert laureatów konkursu, który się odbył w mieście naszym w dniu 10 maja br., a który dał dosyć poważne rezultaty. Należy wspomnieć, że paru uczestników przedsięwzięciu poważne studia śpiewacze w Konserwatorium lub zagranicą. Koncert ten za sposobność zapoznania nas jeszcze przez naszą publicność miejscowe sity śpiewa-

Treviranus -- żydem.

Jeden z przyjaciół „Gaz. Warsz.” zwraca uwagę, że głoszący dziś wróg Polski, minister niemiecki Treviranus, z pochodzenia jest żydem.

Powyższe twierdzenie — pisze — opieram na znanej broszurze pod tytułem „Nieunikniona wojna mocarstw zachodnich przeciw uniwersytetom. Pogrom Bolszewizmu przez zjednoczoną Europę”. Poogląd europejskiego współczesnego meża stanu. Wydanie Wielkopolskiej Księgarni Nakładowej K. Rzepecki w Poznaniu. Rok 1930. Na stronicy 93 tej broszury czytamy:

„Po zburzeniu Jeruzolimy przez Tytusa i upadku powstania za czasów Hadriana, a więc od blisko 2000 lat przetrwała część żydów. Stawa opuszcza swą ojczyznę Palestynę. Przez ten czas rozproszyli się oni po całym świecie. Z Aleksandrii w Egipcie, uprawiając handel i zamiarę, rozprzestrzenili się przez Rzym do Galji, nad Renem, gdzie potworzyli własne gminy żydów wędrowną narodów. Rodziny żydowskie, noszące nazwiska miast (Worms, Oppenheim, Hephneim, Speyer, Manheim i t. d.) są niezmiernie stare, a niektóre z nich przybyły z legionami rzymskimi do Germanji. Jak we Francji jest liczna rodzina, używająca nazwiska Dreyfus, tak i w Niemczech żydowska rodzina Treviranus (człec pochodzący z Trewiru) jest znana do dziś w Niemczech. Jakkolwiek rodziny te żydowskie pozostały wierne talmudowi i semickiej tradycji, to jednak aklimatyzowały się w Niemczech i we Francji”.

Zródło jest niemieckie, a autor powołanej broszury — choć bezimienny, jest współczesnym europejskim mężem stanu, w intencjach swoich choć bardzo dyskretny („państwa Europy zachodniej winny wzajemnie zapewnić sobie nieuzależność granic”) autor broszury pragnie i Polskę wciągnąć do rzekomo wszech europejskiej krucjaty przeciwko bolszewikom. Jakkolwiek do powołanej broszury i wywodów jej autora należy się ustosunkować z całą ostrożnością, to jednak fakt, dotyczący żydowskiego pochodzenia rodziny Treviranus, można uznać za autentyczny.

OKAZJA: Sprzedam FORTEPIAN

marki Wiederskiej w dobrym stanie. Wiadomość: Janęgórska 17, pater. Wł. Żurek.

Przedruk wzbroniony.

ANASTAZJA DREWNOWSKA. Błękitny Parkard POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA.

— Ratujcie! Łatwo powiedzieć! Ta tu! Jak trwoga to do Boga, jak źle to do ciotki! Dlaczegoś to mi odrazu nie powiedziała, że on jest na balkonie? Byłoby się coś poradziło, a tak...
— Zamysliła się z palcem na ustach.
— Ala jęczała nieswoidem głosem, kiwała się jak żyd w bożnicy.
— Cicho bądź! Jeszcze kto uastyży. Wstawaj!
— Szarpnięta silną ręką ciotki, wstała, ale zaraz osunęła się ponownie na kolana, tym razem przy łóżku.
— Zabiłam człowieka! Zabiłam człowieka! Pewnie mnie wezmą do więzienia. O, ja nieszczęśliwa! — lamentowała, zanosząc się od płaczu.
— Będziesz ty cicho? Wstań mi zaraz i ubierz się! Ja idę po doktor! — Ala skoczyła na równe nogi.
— Po doktora? Czy ciocia zwróciła? Zeby się cały świat dowiedział?
— A ty co sobie wyobrazasz? Ze ja go tu zostawiam za szafą do ubrania? Mądra jesteś. Znam się na takich wypadkach i

Teatr „NOWOŚCI”

Dziś i dni następnego. Scena i ekrany. Cena miast: Do rozspokojenia. Cena miast: Do rozspokojenia. Cena miast: Do rozspokojenia.

POZAR ŚWIATA

Wielki dramat, który na te wolny światowej w 10 akt. Wzrost i upadek. Blat Daria. Jakaś sama. Thomas. NA SCENIE: Pięć orszad w szponi nowo zagr. art. orszad. Oficjalne występy. WESS LINE? Lucyna Jabłowska. Filary orszadki. WESS LINE? Lucyna Jabłowska. Filary orszadki.

Z KRAJU

(-) Rozwiązanie zarządu Kasy Chorych w Pabjanicach. W swoim czasie władze centralne wydały zlecenie okręgowemu związkowi Kas Chorych w Łodzi skrupulatniej lustracji gospodarki Kasy Chorych w Pabjanicach.
Po dokonaniu tej lustracji wyniki jej przesłane zostały władzom centralnym. Obecnie minister pracy i opieki społecznej, p. Prystorski, na mocy otrzymanych wyników lustracji, zarządził w dniu wczorajszym rozwiązanie zarządu Kasy Chorych w Pabjanicach.
Na miejsce rozwiązanej zarządu, wyznaczony zostanie komisarz rządowy, którego nominacja spodziewana jest w tych dniach.

(-) Kwasek solnym wypaliła mężowi oczy. Wczoraj o godz. 10 rano na korytarzu sądu okręgowego w Sosnowcu rozegrała się straszna tragedia małżeńska. Do przechodzącego korytarzem Jana Dunala podskoczyła jego żona Stanisława, zam. w Czładzi przy ul. Kościelnej nr. 6 i oblała go kwasem solnym, krzycząc: „masz ty łajdaku”.

Duża krzyknął z bólu i rnął na posadzkę. Zauważono natychmiast przegłoszenie kasy chorych, które przewodził Dunala w stanie b. ciężkim do szpitala na Lepiankach. Lekarz ordynujący stwierdził, że Dunala ma wypalone jedno oko, a drugie ciężko uszkodzone.

Przyczyna zemsty było to, że Dunala od roku porzucił swoją żonę wraz z dwójkiem małych dzieci, nie dając jej na utrzymanie ani grosza.

Wczoraj miała odbyć się rozprawa przeciw Dunalowi o alimenty.

Dunalowa aresztowana i przesłano do dyspozycji sądu śledczego.

(-) Pięta zabójstwa na Wołyniu. Z Wołynia donoszą: Na terenie województwa wołyńskiego można się w zaskakujący sposób wypadki zabójstwa na nie neporozumien maitajkowych i sąsiedzkich. Onegdaj notowano w jednym dniu aż trzy wypadki tego rodzaju zbrodni.

W Drohojstanie w powiecie dubieńskim Jan Dejneka lat 60 zamordował uderzeniami siekiery swą bratową Fiedorę Dejnekową.

Powodem zbrodni były zatargi na tle majątkowym. Dejnekę aresztowano.

W Maniewiczach w powiecie kowelskim podczas bitki, powstałej na tle zatargów sąsiedzkich, Jan Michaluk zastrzelił Sawę Suzyka. Mordercę aresztowano.

W kolonji zaś Wiktoriańce w pow. kowelskim został zabity we własnym mieszkaniu Zygmunt Zawadzki, do którego dano kilka strażów-przez okno.

Sprawców tajemniczego tego morderstwa dotychczas nie ujęto. Zachodzą jednak przypuszczenia, że i w tym wypadku ma się do czynienia ze zbrodnią, dokonaną na tle zemsty.

ZE ŚWIATA

(X) Na marginesie wspomnień o Andree'm. W związku z odnalezieniem po 33 latach szczątków ekspedycji Andree'go opowiadają pisma szwedzkie następujące prawdziwe zdarzenie, które miało miejsce w Sztokholmie przed laty około 30-tu. Król szwedzki, udając się do jednego z pułków piechoty, by osobiście przyjąć przegląd, zauważył w szeregu żołnierza, który wyróżniał się niezdarnością. Król poszedł do niego i zapytał o nazwisko. „Andree — Wasza Królewska Mość” — odpowiedział żołnierz. „Nosisz więc na zwisko słynnego człowieka, mój synu — a czy wiesz, kogo mań na myśli?” — „Tak jest W.K. Mość, słynnego podróżnika do bieguna północnego”. — „Dobrze, mój synu, a wiesz ty, że, co z nim się stało?” — „Tak jest W.K. Mość — zaginął”. — „Słusznie. Kto ci to powiedział?” — „Pan porucznik,

W.K. Mość”. Król spojrzawszy łaskawie na wyprężonego w służbistej postawie młodego oficera. „Czy ci twój pan porucznik jeszcze coś opowiedział o Andree'm?” zapytał żołnierza. „Tak jest, W.K. Mość. Pan porucznik powiedział jeszcze: „Człowieku, szkoda, że ci tamten Andree nie zabrał ze sobą”.

(X) Małpy zabiły przypatrzącego im się człowieka. W Agierze zdarzył się niedawno wypadek, który wskazuje, że podróżowanie automobilem po tamtejszych wiejskich i leśnych drogach jest jeszcze niebezpieczniejsze, niż po ludnych ulicach miasta.

Oto jeden z Algierczyków zapragnął przejechać się z miastem, najął taksowę i wyruszył w zarosła pobliskiego lasu.

Nieszczęście chciało, że natrafił na miejsce, gdzie dwie wrogie bandy małp postanowiły stoczyć ze sobą bitwę.

Bitwa ta była właśnie w pełnym toku. Wojownicy z jednej i z drugiej strony, z wielkim piskiem i krzykiem, przeskakiwali z drzewa na drzewo, z konaru na konar, spadając błyskawicznie na ziemię, kiedy ich miał ugodzić dobrze wycelowany kamień, albo szyszka cedrowa.

W tym zamęcie bojowym nagle odezwała się trąbka automobilu, który w szybkim tempie wjechał pomiędzy dwa wrogie szeregi.

Jedną z najbardziej oburzonych małp chwyciła kamień i celnym rzutem trafiła w głowę pasażera, który padł na miejscu trupem.

RECE MALYCH POLAKÓW ZAGRANICĄ WYCIĄGAJĄ SIĘ DO POLSKI PO ELEMENTARZ! Złóż groźną na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą”, na konto P. K. O. 2895. Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

ZGŁOSZENIE. ZGŁOSZENIE pozwolenie na broń wydane przez Starostwo Częstochowskie dla Częstochowskiego Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego Sp. Akc. w Częstochowie Nr. 072588/1130. 2343

ZAKŁADY DUKARSKIE F. D. WILKOSZEWSKIEGO

W CZĘSTOCHOWIE, III ALEJA Nr. 92, TELEFON Nr. 2-43.

Przyjmuje zamówienia na wszelkie druki: aiisze, klejpydry, blankiety, koperty, bilety wizytowe itp. Wykonanie pierwszorzędne. — Ceny niskie. — Zamówienia przyjmują również sklep „Gorka”, II Aleja 26, tel. 50 i „Bazar Szkolny”, Narutowicza 20 (dawna Krakowska).

„Tydzień Przeciwniemiecki” w Częstochowie.

Toruń, Grudziądz, Puck, Gdynia — odwieczne grodziska polskie pozostana na wieki własnością polską. Siła oręża polskiego uruwiemy łeb hydrze niemieckiej, wyciągającej swe szpony po te ziemie.

CO USŁYSZYMY DZIS PRZEZ RADJO

SOBOTA, 4 PAŹDZIERNIKA. Warszawa — Jala 1411,7 m. moc 12 kw. 1105 — 1120 Odczyt. 1140 Przeglad prasy kraj. PA 1158 — 1210 Sygnal czasu, hejnał. 1210 Muzyka gramof. 1300. Kom. met. 1515 Kom. gosp. 1515 Wzrost domosci Tow. Kooperatywistow. 1620 Muzyka gramof. 1635 Skrzynka pocztowa. 1700—1800 Program dla dzieci. 1800—1900 Nabozenstwo z Ostrej Bramy w Wilnie. 1900 Rozm. 1920—1930 Muzyka gramof. 1930 Feljton. 1945 Centralne Tow. Organizacji i Kółek Rol. do swych czlonkow i ogolu rolnikow. 2000 Pracey Dalekiej Radj. 2015 Muzyka lekka. 2200 Feljton. 2215 Kom. 2300—2400 Muzyka taneczna.

SOBOTA, 4 PAŹDZIERNIKA. Katowice — Jala 408,7 m. moc 10 kw. 1158—1205 Sygnal czasu, hejnał. 1205 —1300 Koncert gramof. 1300 Kom. met. 1600—1620 Kom. gosp. 1620—1700 Muzyka gramof. 1700—1730 Transmisja z Warsz. 1730 — 1800 Skrzynka poczt. 1800—1900 Nabozenstwo z Ostrej Bramy w Wilnie. 1900 Coza, odcinek pow. 1915 — 1930 Rozm. 1930 — 2000 „Problemy akustyczne radja”. 2000 2015 Intermezzo muz. 2015—2215 Muzyka lekka i feljton z Warsz. 2215 — 2300 Kom. met. z Warsz. 2300—2400 Muzyka taneczna z Warszawy.

OGŁOSZENIE

Urząd Gminy Gorkowice, powiatu piotrkowskiego niniejszym ogłasza publiczny ustny przetarg na budowę studni artezyjskiej na rynku w Gorkowicach. Oferty z planem ceny na budowę tej studni należy składać do tutejszego Urzędu gminnego w Gorkowicach w terminie do dnia 15 października r. b. do godz. 12 w południu, poczem nastąpi otwarcie kopert. Gorkowice, dnia 29 września 1930 roku. Wójt Gminy Gorkowice J. Wierlicki Sekretarz F. Kasprzycki.

Klaskana jest dewigacja i handlu, kto chce więc pozyskać jak najliczniejszą klientelę, niech się ogłasza w „Głosie Częstochowskim”, najpopularniejszym miejscowym organie prasy. — Najwięcej okładki — Najtańsze pismo! — Największy format — Wszelkie drobnych ogłoszeń zaczynających od 1 zł. 50 groszy. — Ceny prynceraty i ogłoszeń na 1 kol. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszędzie i jest przyjęta ogłoszenia od dnia zamieszczenia bez uprzedniego zawiadomienia. — Najbardziej uwaln Związek Prasowy Prownajacini wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opiacie. — Dużo numerów zwiatycznych i niedzielnich wydawnictw w interesie klienteli, aby wszelkie ogłoszenia i komunikaty były zadawane w przeddzień do godziny 10-jej rano. Opryki w ogłoszeniach uwzględnia do sadzania reklam, a nie obowiązuje zamieszanie na bezpłatnym podziurzeniu ogłoszenia, o ile treść i sens nie są wadliwym. Za zamieszczenie zamieszczonych ogłoszeń Ambitretre nie odpowiada. Zamieszczanie musi być w celu uwzględnienia i w tym celu nie należy do niego. Nie przyjmujemy się odpowiedzialności za opryki opiewane przez nas i nie telefonujemy. Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI. Kierownik Literacki JAN BARTŁSKI. (d. c. n.)